

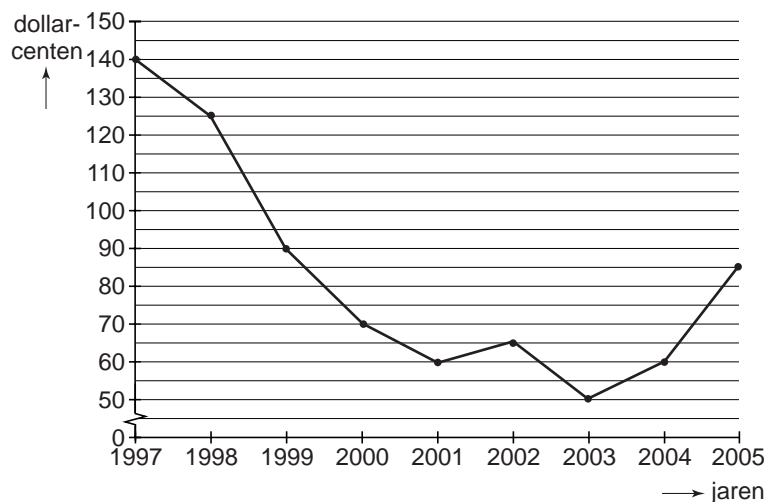
## Opgave 7

### Overproductie drukt koffieprijs

Tussen 1997 en 2003 werd de internationale koffiemarkt gekenmerkt door overproductie waardoor de koffieprijs vrijwel voortdurend onder druk stond. In 2003 was de totale hoeveelheid geëxporteerde koffie 25% hoger dan in 1997. Deze stijging kwam voor een groot deel voor rekening van Vietnam, waar de koffieproductie sinds 1997 zodanig is uitgebreid dat dit land in 2003 was opgeklommen tot de op een na grootste koffie-exporteur ter wereld. De Afrikaanse koffie-exporterende landen zagen hun geëxporteerde hoeveelheid koffie in de genoemde periode teruglopen.

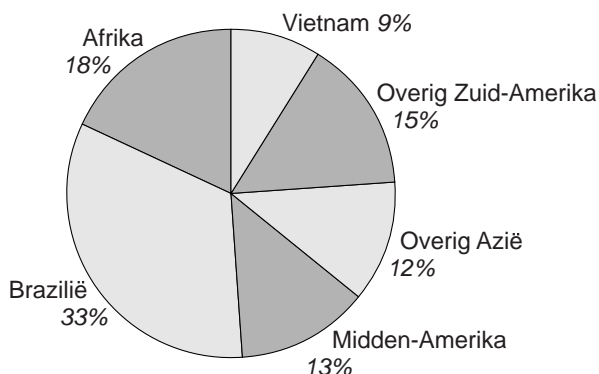
figuur 1

### wereldkoffieprijs 1997-2005 (jaargemiddelde per pond koffie)



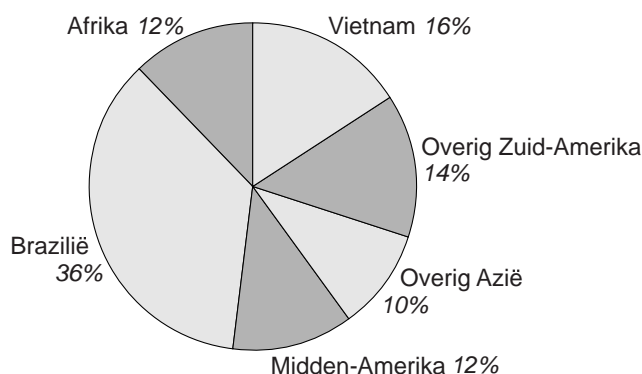
figuur 2

aandeel in de geëxporteerde hoeveelheid koffie in 1997



figuur 3

aandeel in de geëxporteerde hoeveelheid koffie in 2003



- 2p **27** Toon met een berekening aan dat de door Afrika in 2003 geëxporteerde hoeveelheid koffie 16,7% minder was dan in 1997.
- 2p **28** Bereken hoeveel procent de totale exportopbrengst van koffie uit Afrikaanse koffie-exporterende landen in 2003 lager was dan in 1997.

Een ontwikkelingseconoom pleit voor de oprichting van een internationaal productiekartel voor koffie om op die manier de exportopbrengsten voor de koffie-exporterende landen te vergroten. Deze econoom vindt verder dat de Europese Unie (EU) haar invoerrechten op ruwe koffiebonen moet afschaffen (maatregel I) en haar invoerrechten op gebrande koffiebonen en oploskoffie moet verlagen (maatregel II). De koffiebranche in de EU heeft zich uitgesproken vóór maatregel I maar tegen maatregel II.

- 2p **29** In welk geval is het bepleite productiekartel voor koffie effectief, bij een prijselastische vraag naar koffie of bij een prijsinelastische vraag naar koffie? Verklaar het antwoord.
- 2p **30** Leg uit waarom de koffiebranche in de EU vóór maatregel I maar tegen maatregel II is.